

Отже, недержавні пенсійні фонди як невід’ємна складова системи пенсійного забезпечення покликані створювати можливості для збереження та примноження пенсійних накопичень громадян з метою отримання ними стабільного доходу після настання пенсійного віку.

Список використаних джерел

1. Про недержавне пенсійне забезпечення: Закон України від 09.07.2003 р. № 1057-І // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 47-48 – Ст. 372.
2. Бойко М. Д. Право соціального забезпечення України : навч. посіб. / М. Д. Бойко. – [Вид. 4-те, допов. та переробл.] – К. : Атіка, 2006. – 400 с.
3. Дані НКЦПФР: Підсумки розвитку системи недержавного пенсійного забезпечення станом на 31.12.2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nfp.gov.ua/files/sektor/NPF_IV%D0%BA%D0%B2_2016.pdf
4. Козак Г. І. Теоретичні підходи до визначення дефініції «недержавний пенсійний фонд» / Г. І. Козак // Науковий вісник КПІ, – 2013. – №3. – С. 64–68.

Ключові слова: недержавне пенсійне забезпечення, недержавні пенсійні фонди, юридична особа, пенсійний внесок.

Науковий керівник: старший викладач Харитонova Л. І.

Ковбашин Андріана Іванівна

студентка 2-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРОБЛЕМИ ЗОВНІШНЬОЇ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ В УКРАЇНІ

В Україні прогресивно розвивається проблема трудової міграції, і громадяни дедалі частіше шукають кращого заробітку за межами Батьківщини. В основі зовнішньої трудової міграції в Україні, насамперед, соціально-економічні проблеми в самій державі та складність для громадян знайти гідну роботу в межах регіону їх проживання. Трудова міграція є відповіддю на низький рівень економіки, низькооплачувану роботу, масове безробіття, корупцію, інфляцію та інші негативні соціально-економічні прояви у житті українців.

Варто погодитись, що трудова міграція населення — це особливий, економічного характеру, вид міграції, який обумовлений пошуком роботи, як правило, за межами країни постійного місця проживання. З широкої точки зору, трудову міграцію визначають як сукупність усіх

форм територіального руху населення, пов'язаного з трудовою діяльністю на території іншої країни. Вузьке трактування зводиться до вселення жителів однієї країни на територію іншої, що супроводжується їх подальшим працевлаштуванням [3, с. 289].

Згідно зі ст.1 Закону України "Про зовнішню трудову міграцію" зовнішня трудова міграція – переміщення громадян України, пов'язане з перетинанням державного кордону, з метою здійснення оплачуваної діяльності в державі перебування [1, ст. 1].

Протягом останніх років в Україні спостерігається проблема трудової еміграції населення через елементарне незадоволення власних першочергових потреб громадян. МОП стала універсальним центром правового регулювання питань міжнародного трудового права, що в своїй сукупності можливо назвати міжнародним кодексом про працю. Найбільш важливим серед цих актів з точки зору інтернаціонального ринку праці є Конвенція № 97 про трудящих-мігрантів 1949 року, яка затвердила національний режим стосовно іноземних працівників. Конвенція також передбачає заходи контролю за міграцією робочої сили. Положення цієї Конвенції доповнюються Конвенцією № 143 від 23.06.75 року, що затвердила вимоги не дискримінації та забезпечення трудящим-мігрантам рівних можливостей. Ця ж Конвенція направлена на можливість вживати заходів щодо боротьби з нелегальною міграцією, що вміщує в собі зобов'язання забезпечити права транзитників [2].

Серед країн, в які спрямовані потоки трудової міграції з України – Росія, Чехія, Польща, Італія, Греція, а останнім часом – і Німеччина, Португалія, Іспанія та інші розвинені країни Західної Європи. Найбільша хвиля трудових мігрантів зумовлена, перш за все, розташуванням кордонів близько до рідної землі та лояльністю місцевих законів до працівників-емігрантів.

З одного боку, заробітчanstvo забезпечує надходження валюти до України, проте, з іншого, емігрують переважно кваліфіковані спеціалісти, на які держава витрачає значні кошти на навчання, і які потім не можуть знайти собі гідну високооплачувану роботу.

Оцінюючи результати трудової міграції, важливо брати до уваги її наслідки та перспективи розвитку. Наслідки зовнішньої трудової міграції неоднозначні для соціальної та економічної сфер країни. Позитивним є те, що зовнішня трудова міграція є одним зі способів працевлаштування безробітного населення та дає змогу зменшити соціальну напругу в суспільстві. Зовнішня трудова міграція сприяє надходженню в Україну значних коштів, зароблених за кордоном, обсяг яких дає змогу говорити про певний вид інвестування економіки країни.

Проте масштаби негативних наслідків зовнішньої трудової міграції є значно більшими. Насамперед існує загроза втрати значної частини якісної, найбільш економічно-активної національної робочої сили,

зокрема людського, наукового та інтелектуального потенціалу за умови, коли тимчасова трудова міграція призводить до еміграції та зміни місця постійного проживання.

Часто заробітчанство призводить до руйнування родин, продукує ціле покоління так званих «соціальних сиріт», у яких батьки є, але бачать вони їх, у кращому випадку, декілька разів на рік. Такі діти залишаються здебільшого на бабусь та дідусів і з часом виростають без розуміння сімейних цінностей, на яких тримаються усі цивілізовані держави світу. Якщо врахувати, що величезна кількість наших заробітчан працює нелегально, то контакти з дитиною дуже скорочуються, обмежуючись або листуванням, або візитами раз на кілька років.

Дуже часто трудова міграція громадян є нелегальною, що в свою чергу не надає жодного захисту особі й взагалі може бути таким аморальним явищем, як торгівля "живим товаром", тобто людьми. Потрапляючи нелегально за кордон, людина ризикує потрапити під вплив кримінальних сфер цієї країни, які за красиві обіцянки забирають паспорт, інші документи, й особа автоматично потрапляє у рабство. Цих людей примушують працювати у ганебніших умовах, жінок займатися проституцією і нерідко такий спосіб призводить до тяжких, невиліковних захворювань та навіть летального наслідку.

Отже, створення значної кількості нових місць працевлаштування виступає невідкладною проблемою, яка б гарантувала громадянам гідну заробітну плату та справедливі умови праці. Слід вирішувати проблеми працевлаштування на рідній землі, дбати про зростання заробітної плати та розвиток соціальної сфери, щоб попереджати можливість зменшення уражених зовнішньою трудовою міграцією місцевостей.

Список використаних джерел

1. Про зовнішню трудову міграцію: Закон України від 05 листопада 2015 року № 761-VIII (ред. станом на 05.11.2015 року)//Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 49-50. – Ст. 1.
2. Конвенція МОП № 97 про працівників-мігрантів від 24.06.1949 р./ У кн.: Генеральна конференція Міжнародної організації праці. – Женева: Міжнародне бюро праці, 1949.
3. Правові основи міжнародної економічної діяльності: [навч. посіб.] / С. В. Фомішин, І. Д. Шутак. — Київ: Кондор, 2009. — 289 с.

Ключові слова: трудова міграція населення, проблема працевлаштування, робоча сила, мігранти, заробітки.

Науковий керівник: д.ю.н., професор Чанишева Г. І.